

[K. B. Andersen.]

men der kan næppe være tvivl om, at det vil fremgå, at det vil volde meget betydelige vanskeligheder at placere vor landbrugseksport og også industrieksporten, navnlig for så vidt angår forbrugsvarerne.

Der er i hele det problemkompleks, som knytter sig til det europæiske samarbejde, rige muligheder for de kredse, der vil forenkle og forgrove debatten ved appel til snævre nationale fordomme og til den almindelige menneskelige angst for det nye og det ukendte. Kun en grundig oplysningsvirksomhed, der virkelig når langt ud i befolkningen, kan modvirke, at den offentlige debat og den endelige stillingtagen sker på et grundlag, der vil være præget mere af slagord og forenkling end af en virkelig vurdering af problemerne i hele deres bredde. Jeg beder regeringen være opmærksom på vigtigheden af løbende at bidrage til en så fuldstændig belysning af vilkårene som muligt i så vide kredse som muligt.

Den nyeste udvikling af forhandlingerne mellem England og fællesmarkedet og også den sidste tids mange skrivelser dels om disse forhandlingers indflydelse på køreplanen for de videre danske forhandlinger, dels om Danmarks muligheder i fællesmarkedet i det hele taget gør det rimeligt at bede regeringen om så snart som muligt at give en oversigt over, hvor vi står i forhandlingerne nu ved indgangen til dette folketingsår.

Blandt de hjemlige problemer, der omtales i åbningstalen, er det, der er mest interesse for ude i befolkningen, vel nok boligspørgsmålet. Hvornår får vi bugt med den boligmangel, der er en alvorlig plet på et samfund, der vil kalde sig en velfærdsstat? Og hvordan får vi skaffet ikke alene boliger nok, men også boliger til huslejer, der kan betales med almindelige indkomster?

Det vil her være på sin plads først at slå fast, at der bygges i dag i Danmark som aldrig før. Der bygges også boliger som aldrig før. Ordet byggestop dukker af og til op i forbindelse med de reguleringer, der blev aftalt i forbindelse med forsommerens forlig. Det tør vist siges at være et ejendommeligt udtryk at bruge om en tilstand, hvor der er flere boliger under opførelse end nogen sinde tidligere i landets

historie, og hvor der er udsigt til færdiggørelse af flere boliger i indeværende år end nogen sinde før. — og det er de færdige boliger, der har interesse, ikke de mange, der står halvfærdige og venter på den arbejdskraft, der nu engang kun kan være ét sted. I debatten om bolig mangelen overses det alt for ofte, hvor meget boligbyggeriet er steget i de senere år. I 1959 færdigbyggedes 26.200 lejligheder, i 1960 28.000, i 1961 sattes ny rekord med 31.600 lejligheder, og i år kommer vi vel i alle tilfælde op over de 32.000. Men gør vi det, bliver det da som en direkte følge af forsøget på ved reguleringer at samle arbejdskraften om at gøre byggeri færdigt i stedet for at sprede sig ved at få mere påbegyndt og som direkte resultat af forbuddet mod at anvende arbejdskraft på mindre vigtige opgaver som garager, sommerhuse, til- og ombygningsarbejde o. lign. Det er ikke reguleringerne, der sinker udviklingen, men bl. a. det uregulerede byggeris voldsomme opsvulmen. Jeg siger ikke dette for at anmode om det, som nok ville være det mest logiske, en egentlig regulering af alt byggeri, så vi slap for i så høj grad som nu at måtte regulere over offentligt byggeri og støttet boligbyggeri. Jeg vil som sagt ikke anmode om en sådan altomfattende regulering, alene fordi jeg ikke er sikker på, at den kan administreres uden helt urimelige vanskeligheder.

De reguleringer, vi fik i forsommeren, må anvendes sådan, at det igangværende byggeri bliver færdigt så hurtigt som muligt, så nyt kan sættes i gang. De må endvidere anvendes med så megen smidighed, at vi ikke risikerer nogen form for ledighed inden for byggeområdet, sådan som det blev udtrykt i forbindelse med forliget.

I forbindelse med omtalen af arbejdskraften vil jeg gerne spørge den højtærede boligminister: hvor længe skal vi finde os i at se den kostbare arbejdskraft og byggematerialerne anvendt på et urimeligt luksusbyggeri, et luksusbyggeri, der for det første må virke som en udfordring på de mange boligsøgende med jævne indtægter, der for det andet er med til at trække hele omkostningsniveauet inden for byggesektoren op, og som nu for det tredje ikke engang synes at kunne finde afsætning.